

obzornik

glasilo delovne organizacije

Kljub zelo velikim naporom - izguba

GOSPODARJENJE V PRVEM TRIMESEČJU

Prvi periodični obračun navadno ni tako pomemben kot so ostali, saj na osnovi teh rezultatov še ni mogoče v celoti predvideti tokov in uspehov gospodarjenja.

Letos smo z nestrpnostjo pričakovali, kako se bodo »računi izšli«, saj je bil obračun prvič izdelan na osnovi novega obračunskega zakona, ki je pričel veljati z novim letom, s čimer je uveden sistem revalorizacije, ki zmanjšuje vpliv inflacije in preprečuje prelivanje inflacijskega dohodka v porabo. Vse to pa je tudi povezano z ostalimi intervencijskimi zakoni, še posebej z zakonom o osebnih dohodkih in o skupni porabi, ki je neposredno povezan z doseženim rezultatom poslovanja.

O tem, kaj nam je »prinesel« novi obračunski sistem, bomo nekoliko več spregovorili pri opisu finančnih rezultatov, najprej pa si oglejmo, kakšna so bila gibanja v proizvodnji, nabavi in prodaji.

VOJDNJA

Proizvodnja je v prvem mesecu dosegla 21,4 odstotka načrta, oziroma vrednost 2.010 tisoč dinarjev, fizično presežanje načrta proizvodnje pa 23,8 odstotka. Indeks primerjave vrednosti letošnje proizvodnje z lanskim v enakem obdobju je 182 in gre predvsem na račun vrednotenja proizvodnje po novih, višjih cenah.

Vrednostni načrt proizvodnje so dosegle temeljne organizacije ŽAGALNICA (26,4%), GABER (27,3%), TAPETNIŠTVO (26,2%) in MINERALKA (35%), vse ostale pa zaostajajo od 8 (JELKA) do 6,6 (IVERKA) odstotnih točk.

Fizični obseg proizvodnje, ki je merjen v doseženih normah, urah so dosegle vse temeljne organizacije razen POHISTVA (23,6%), IVERKE (19%) in JELKE (19,7%).

V POHISTVU se nadaljujejo stare težave, bistveni značilnosti pa sta:

- pretežni del proizvodnje (84% fizičnega obsega) je bil namenjen izvozu,

- oskrba z materiali je bila slaba in je povzročala zastoje v proizvodnji.

MASIVA je dosegla fizični načrt proizvodnje. Ker pa je bilo 90 odstotkov proizvodnje namenjene izvozu, je bil izpad dohodka nad pričakovanim.

V ŽAGALNICI so vse tri enote dosegle načrtovani obseg proizvodnje. Na Žagi je bilo manj zastojev kot v prejšnjih letih. Za končne izdelke iz jelovine je zelo naraslo povpraševanje, zato je bilo potrebno pri ozkih grlih organizirati delo v treh izmenah.

Povečale so se zaloge žaganega lesa, predvsem zaradi slabe prodaje v januarju in februarju.

Proizvodnja v IVERKI ni dosegla načrtovanih količin zaradi večjega števila zastojev v januarju (zima), ter večjega strojelojstva v februarju, ki je prekinil obratovanje za štirinajst dni. V marcu pa je proizvodnja potekala po načrtu.

V JELKI so uvedli precej novih programov, kar je povzročalo precejšnje težave predvsem pri nabavi ustreznih materialov ter pri površinski obdelavi.

MINERALKA najbolj presega letni načrt proizvodnje in to predvsem zaradi večjega povpraševanja po finaliziranih ploščah za domači trg.

STROJEGRADNJA: Nova temeljna organizacija se že srečuje s prostorskimi težavami, motnje pa so tudi pri dobavi reprodukcijskega materiala. Potrebujejo še več sposobnih kvalificiranih delavcev v proizvodnji.

NABAVA:

Domači trg:

Značilnosti nabave na domačem trgu:

- zmanjšuje se ponudba hlodovine zaradi manjšega etata,
- ponudba žaganega lesa se povečuje, z izjemo jesenovega, ki je modna muha zadnjih let,
- furnirji so med najdražjimi materiali, predvsem zaradi zahtev po izredni kakovosti in premajhnem povezovanju s proizvajalci,

— proizvodnja naroča material in surovine na zelo kratek rok, ki ni v skladu s proizvodnimi načrti naših dobaviteljev, zato prihaja do zamud in tudi višjih cen,

— cene materialov in surovin se povečujejo nekako v skladu z inflacijo.

Uvoz:

Vrednost uvoza je dosegla v tem obdobju 442.383 tisoč dinarjev ali 23,4 odstotka letnega plana. S konvertibilnega območja smo uvozili 95 odstotkov ali 30,9 odstotka letnega načrta. (nadaljevanje na 2. strani)

Ti, ki si delal...

Ni hvaležno pisati prazničnega uvodnika v časih, ki niso prav nič praznični, napletati lepe misli v dnevi, ko je do grdega razvrednoteno celo pošteno delo, v besede pa res komaj kdo še kaj verjame. Zato je to čas, ko je modro molčati.

Potrebno pa morda tudi kričati. Vse je precej neresno in s takšnim neopredeljivim in neoprijemljivim občutkom gremo v letošnji prvi maj.

V okviru teh dni smo razporedili nekaj proslav in jubilejev — ČEBINE IN TITA — 50 let. Gotovo jim ne moremo očitati jalovosti in neuspeha. Teh petdeset let je — če bi ne ostalo za njimi nič drugega — usodno v dobrem, humanem smislu — preoblikovalo našo človeško in delavsko zavest.

Pa vendar: ta zrak, ki ga dihamo zadnje čase, ne vpliva ne ponosa za nazaj in ne zanosa za naprej. Opraviti imamo s samo negativno motivacijo, od katere zlepa ne moremo pričakovati pozitivnih izidov.

Našim nekaj zadnjim vladam se ni posrečilo ustaviti ne inflacije ne cen ne zmanjšati dolga, uspelo pa jim je grodkoskubsti peruti proletarske zavesti in elana. Iz že kar samozavestnih samoupravljalcev je skoraj uspelo napraviti mezdne mevže, nas obdolžiti, da smo se nepokrito zadolževali vsak za debel milijon dolarjev in nam, kar je najhujše, naprtiti slabo vest, češ da smo vsi počez nesposobni, leni, neizobraženi, neučinkoviti, neposlovni, znanstveno nepismeni — in še tisoč podobnih očitkov... Skratka: delamo malo in še tisto zanič, samo zato da nas vsak lahko izsiljuje in pošiljuje, kadar in kakor se mu zljubi; zato da nas vse pogosteje postaja sram prav tistih vrednot, na katere smo bili še včeraj najbolj ponosni; zato menda prodajamo svoje delo kot zamorci — za sramotno ceno — in v potu svojega obraza bogatimo bogate in siromašimo revne...

Res je, da je tako postavljen današnji svet, da je sestavljen iz stoterih oblik izkoriščanja, medrazrednega in mednarodnega, toda nikjer ne piše, da moramo prav na vse to pristati in se takšnemu svetu vreti pod noge.

Po Čebinah je 50 let — po Cankarjevem Hlapcu Jerneju pa 80. Letos — prav v teh dneh. Takrat je naš pisatelj, katerega dela je treba vzeti v roke tudi ob spreminjanju ustave in delavske zakonodaje, napisal to vnebovpijočo zgodbo, na katero smo se morda spomnili zadnjič, ko smo s silno grenkobo v duši spremljali sramotni stečaj Savinje. V samoupravnem socializmu se to ne bi smelo zgoditi. Samo tale Jernejev odstavek si preberimo:

»NIČ NA VRATA USMILJENJA, NA VRATA PRAVICE TRKAM, DA SE MI ODPRO NA STEZAJ! NI BERAC IN POPOTNIK, KDOR JE GOSPODARIL ŠTIRIDESET LET; NI BREZ DOMA, KDOR SI JE SAM DOM POSTAVIL; NI MU TREBA PROSITI KRUHA, KDOR JE SAM OBDELOVAL PROSTRANA POLJA. TI, KI SI DELAL — TVOJE JE DELO: TO JE POSTAVA!«

Osemdeset let stare besede — kot napisane na kožo današnjemu delavskemu razredu. Naj nam Jernej vrne vsaj za praznik nekaj samozavesti, saj so nas oropali tudi te. Srečen praznik — delavci!

J. Praprotnik

Ob prazniku dela
in dnevu osvobodilne fronte
čestitamo Brestovcem in ostalim občanom

Predstavljamo KVADRAT

Še včeraj smo vsi poznali naš program Katarina, danes pa smo v zadregi, če nas kdo povpraša, kakšni so videti Oniks, Kati, Rubin, Kvadrat. Stvari se sučejo drugače kot nekdanj, predvsem pa zelo hitro. Trg zahteva novosti, posebnosti, izjemnosti. Pomembna sta udobnost in praktičnost. Vsi iščemo nekaj, kar bo primerno prostoru, namenu in okusu. Nekaj, kar bomo imeli za dolgo.

V korak s tem časom in zahtevami stopa tudi Brest in išče nove in nove oblikovne in programske rešitve. Mladi oblikovalski team dokaj uspešno tiplje za novostmi, kar kažejo tudi številna priznanja v zadnjih dveh letih.

Odločili smo se, da njihove novosti občasno pobljže spoznamo, saj njihov trud pomeni pomemben prispevek v prizadevanjih za naš uspešnejši jutri.

Prvi je na vrsti program KVADRAT, katerega proizvodnja je stekla te dni v Jelki. Predstavila nam ga bo njegova oblikovalka, arhitektka Mateja Cukala.

Program KVADRAT, ki je bil prikazan na lanskoletnem sejmu pohištva v Beogradu je namenjen za opremo jedilnic oziroma prostorov, kjer želimo navidezno ločiti dve funkcijsko različni enoti. Samostojne jedilniške vitrine, velike masivne mize in stole z visokimi nasloni najdemo predvsem v stanovanjskih hišah in povsod tam, kjer je dovolj prostora.

Če pa je prostora malo, denimo v stanovanjskih blokkih, preurejenih mansardnih stanovanjih ali v pretesnih garsonjerah pa nastane problem. Kako tak prostor opremiti, kako jedilni kot ločiti od dnevnega prostora, kuhinje ali pa spalnega dela v garsonjerah?

Omarasti del programa KVADRAT predstavljajo omarice dveh višin, 480 mm in 960 mm ter globine in širine 448 mm.

Omarice lahko nalagamo eno vrh druge ali eno poleg druge, zaradi razporeda izvrtin pa lahko eno omarico vpenemo med druge. Zaradi večje trdnosti so omarice medsebojno spojene z vodoravnimi 25 mm debelimi ploščami. Le-te premoščajo razpone med omaricami, hkrati pa predstavljajo vsestransko uporabne odlagalne površine. Vsa hrbitišča elementov so obdelana, lahko pa jih nadomestimo z vrati omaric. Na policah, v omaricah in predalih je dovolj prostora za krožnike, prte, kuhinjski pribor, steklenino in podobno. V omarici za bar je prostor za ležeče in stoječe steklenice in kozarce, omarica z ivlečo polico je namenjena za gramofon in plošče, omarica s pokončnimi predali za kasete pa je namenjena ostalim glasbenim komponentam. Vsi robovi so zaobljeni, kar daje programu prijetnejši videz, pa tudi varnost.

Miza je s svojimi dimenzijami namenjena majhnim prostorom. Plošča 1200 mm/800 mm je iz 25 mm iverice, robovno zaključena z masivnimi nalimki.

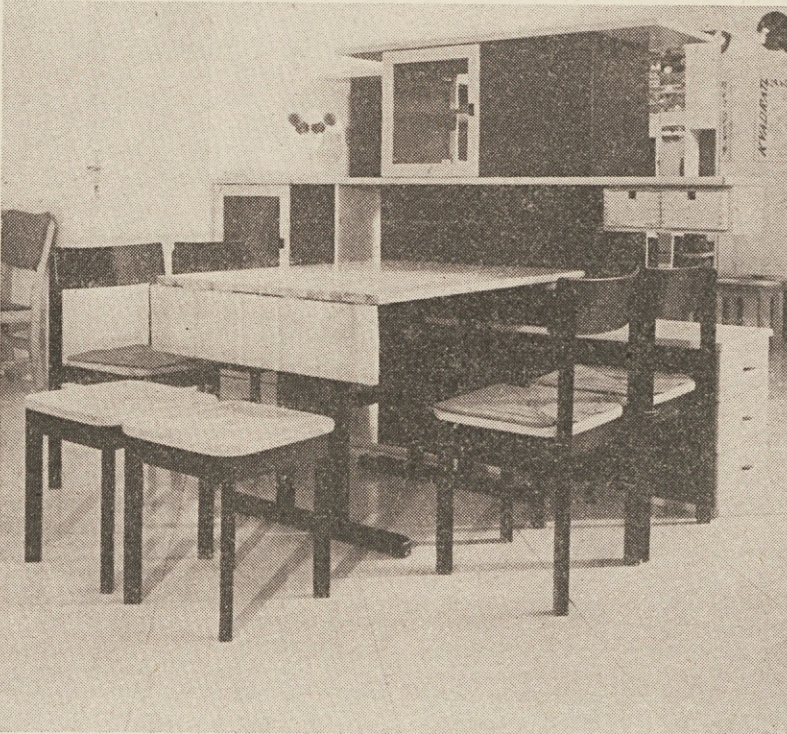
Jedilniški oziroma kuhinjski stol naj bi bil predvsem udoben, dovolj trden in enostaven za premikanje. Ker pri mizi sedimo navadno na več načinov, je prav, da je pod stolom dovolj prostora za noge, prav ta-

ko pa mora biti dovolj širok tudi naslon.

Mizo in stole bomo izdelovali v naravni obdelavi jesenovega lesa oziroma furnirja. Sedeži so obloženi v tkanino, pri stolah brez naslona pa so tudi iz masivnega jesena. Stol brez naslona ima v sredini sedeža odprtino, da ga laže premikamo, oblikovan pa je tako, da lahko sedemo nanj s katerekoli strani.

Omarasti del jedilniškega programa KVADRAT bo Tozd Jelka iz Begunj izdeloval v dveh izvedbah, to je v naravnem jesenovem furnirju z rjavo luženimi dodatki, v črno luženem jesenovem furnirju z rjavo luženimi dodatki in v črno luženem jesenovem furnirju z dodatki v naravnem jesenu oziroma jesenovem furnirju.

M. Cukala

KVADRAT — kot prijeten jedilni kot

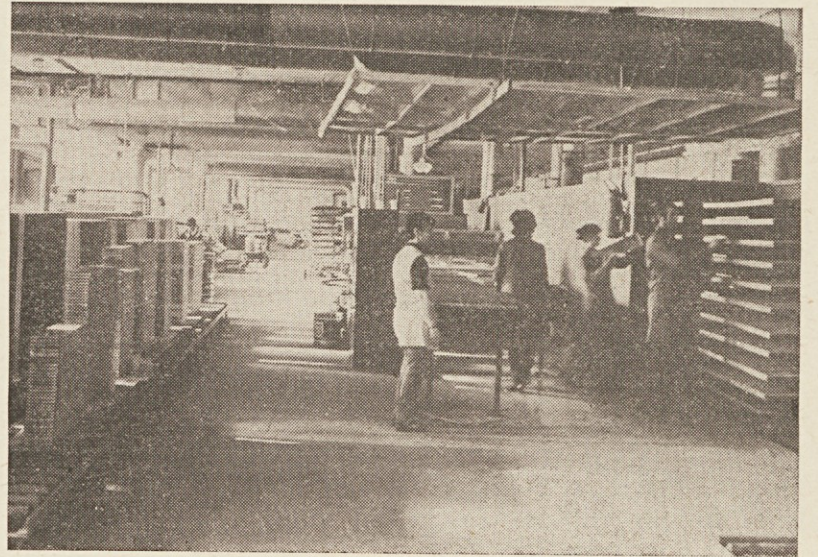
OBVESTILI

Vse delovne ljudi in občane prosimo, da se udeležijo KRVODAJALSKE AKCIJE, ki bo v CERKNICI 13. in 14. maja v Osnovni šoli Cerknica.

Obveščamo vse prebivalce občine Cerknica, da bo letos akcija zbiranja obleke in obutve 28. maja od 17. ure do 19. ure.

Zbirno mesto: Občinska organizacija RKS Cerknica, Partizanska 9.

Predsedstvo OO RKS
CERKNICA

Lakirnica v Pohištvu

Iz drugih lesarskih kolektivov

NOVOLESOV program brizgalne tehnike, ki jo proizvaja Tozd Sigmat, si vse močnejše utira pot na domačem tržišču. Kooperacija s švicarsko firmo Wagner in lasten razvoj tega programa kažeta ugodne rezultate. Ugotavljamo, da kljub veliki konkurenci na tem področju tržišče pozitivno sprejema njihov program.

V začetku februarja je Novoles sodeloval na razstavi v Moskvi v SZ. Predstavili so videofilm o uporabi visokotlačnih črpalk za spodnjo in notranjo zaščito avtomobilov. Film je vzbudil velik interes, predvsem v zavodu AZLK — Moskvi.

Prva korak je bil tako narejen, vendar so to le skromni poskusi, ki jih bo potrebno okrepite. Bitka z zahodno konkurenco bo težavna, zato si tudi večjih rezultatov ne morejo obetati čez noč. Treba je vztrajati, saj so morali tudi pri prodaji pohištva na sovjetsko tržišče prehoditi dolgo pot, preden so uspeli.

ALPLES se je skupaj s Slovenijalesom odločil za poslovnotehnično sodelovanje s firmo Holz-Her iz Voitzberga v Avstriji, podružnico firme Holz-Her iz Stuttgarta iz ZRN.

Pričetek poslovno tehničnega sodelovanja je predviden pri izdelavi vertikalnih razrezovalk, tako da bi v Alplesu izdelovali osnovna ogrodja, v Avstriji pa ostalo opremo za kompletiranje žag. Holz-Her bi dal Alplesu za vrednost dobavljenih ogrodij opremo za kompletiranje žag, ki bi jih skupaj prodajali na jugoslovanskem in drugih trgih.

Za letošnje leto načrtujejo izdelavo petih razrezovalk; če bo preizkus uspešen, bodo pričeli z redno proizvodnjo.

MEBLO je preko službe za opremo objektov zaključil posel, ki je vključeval opremo hotelskih sob hotela Kuban v Sovjetski zvezi.

Hotel je del stanovanjskega naselja Sadvod v velikem kmetijskem kompleksu. Vrednost izvožene opreme je znašala 69 tisoč klirinških dolarjev. Opremo hotela je Meblu posredovala delovna organizacija Energoprojekt — Izgradnja Beograd.

V letošnjem letu načrtujejo v službi za opremo objektov za 370.000 klirinških dolarjev izvoza v Sovjetsko zvezo, med zanimivimi posli, za katere je Meblo že poslal ponudbo, pa velja omeniti opremo Akademije znanosti v Moskvi, pri kateri naj bi opremljanje potekalo postopoma v treh letih.

ELAN je prostorsko, še bolj pa kadrovsko utesnjen na območju Begunj, zato so v planske dokumente zapisali, da bodo del proizvodnje prenesli izven

matičnega podjetja. Doslej uspešno poteka proizvodnja v LJK Kočevje in v Elanovi tovarni v Avstriji.

Pred nedavnim so se, po analizi ožjega izbora, odločili za sodelovanje s Stilles Sevnica. S prenosom tehnologije za proizvodnjo tekaških smučí bodo lahko brez večjih težav dvignili tovrstno proizvodnjo. S prenosom te proizvodnje izven Elana pa bodo lahko v matičnem podjetju brez bistvenih novogradenj z ustreznejšo, sodobnejšo tehnologijo dvignili proizvodnjo alpskih smučí.

LESNININ centralni delavski svet je februarja, na slovesni seji v okviru Lesnininega praznika, odprl novo ustanovljeni Računski center Lesnina, ki z novo opremo sodi med večje in naj-Sloveniji, saj se lahko primerja bolj urejene računske centre v s centri kot so DO Železarna Jesenice, DO MC Ljubljana, DO Intertrade in z drugimi večjimi centri.

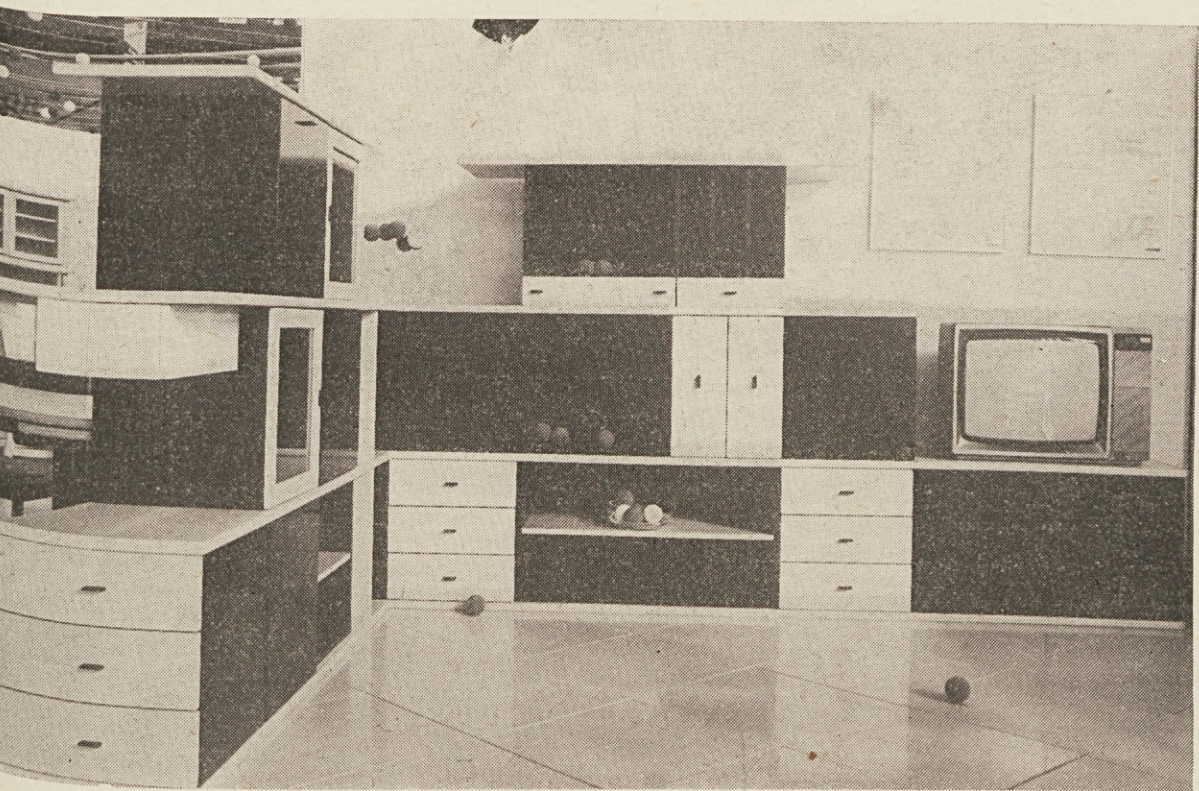
S postopnim dopolnjevanjem z novejšo tehnologijo in načinom dela pa bo center po strokovni plati prav gotovo sodil med zelo zanimive rešitve, saj bodo vgradili sodobno in bogato sistemsko programsko opremo z dvema operacijskima sistemoma, dvema bazama podatkov, teleprocesingom, ki predvideva tudi povezavo mikroročunalniških omrežij s centralnim računalnikom.

LIP BLEDE oziroma njegov odbor za gospodarjenje je za inovatorja leta 1986 izbral Martina Žvana in Franca Dolinarja iz oddelka lakirnice v Tozdu Rečica. Inovatorja sta s svojim koristnim predlogom nadomestila ročno brizganje robov pri vratnih krilih s pomočjo pištole za brizganje.

Ob tem so obravnavali le še sedem predlogov, zato z nezadovoljstvom ugotavljajo, da število inovacijskih predlogov pada, namesto da bi se povečalo. Vedo, da so člani njihovega kolektiva inovativni, le da svojih predlogov ne prijavljajo. Vzrok za slab odziv vidijo v tem, ker v njihovih samoupravnih aktih ni prave razmejitve, ki bi govorila o delovnih dolžnostih in inovativnosti posameznikov.

LESNA je v preteklem letu uvedla v TP Pameče kar nekaj novosti. Pričeli so s proizvodnjo masivnega pohištva ARNE. Tej proizvodnji je prilagojena njihova nova strojna oprema CNC.

V Pamečah so instalirali tudi linijo za izdelavo nove konstrukcije podboja, ki jo zahteva za hodno tržišče. V začetku leta so pričeli s poizkusno proizvodnjo, sedaj pa že teče tudi redna proizvodnja novega podboja.

KVADRAT — kot predelna stena in dnevna soba obenem

